

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117011858
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117011858.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Kataríny Batisovej, v trestnej veci odsúdeného H. U., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15.11.2017, č. k. 34PP/133/2017 - 34, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8.3.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného H. U., nar. XX.X.XXXX zamieťa.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 15.11.2017, č. k. 34PP/133/2017 - 34 súd rozhodol, že podľa § 61 ods. 1, ods. 2 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, § 66 ods. 1, ods. 2, § 67 ods. 1 zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov súd žiadosť ods. H. U., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozhodnutiami: OS Nitra, sp. zn. 1T/71/2001 zo dňa 09.10.2001, OS Nitra, sp. zn. 6T/125/2007 zo dňa 22.04.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5To/26/2008 zo dňa 07.08.2008, zamieťa.

Proti uvedenému uzneseniu Okresného súdu Trnava podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú písomne bližšie odôvodnila písomným podaním jeho obhajkyňa. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu namieta, že nesprávnosť výroku bola spôsobená porušením § 2 ods. 12 TP (súd nezaložil vyhodnotenie skutkového stavu na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu - vid' ustanovenie § 189 ods. 1 písm. c) TP). Súd v napadnutom uznesení správne konštatoval, že na podanie žiadosti o podmiennečné prepustenie a samotné podmiennečné prepustenie sú splnené formálne podmienky. Následne však už súd nesprávne konštatoval, že na podmiennečné prepustenie nie je splnená ani jedna z dvoch materiálnych podmienok, teda, že nemožno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Toto súd odôvodnil výlučne skutočnosťami, ktoré sa udiali pred výkonom trestu odňatia slobody, pri ktorom žiada o podmiennečné prepustenie. Jedná sa o skutočnosti, že v minulosti už bol trestnoprávne sankcionovaný a že bol už dokonca aj podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom sa neosvedčil. Z týchto skutočností súd nesprávne vyvodzuje záver, že tento aktuálny a najmä dlhodobý výkon trestu nenaplnil svoj účel. Záver súdu je teda založený na nesprávnej argumentácii, pretože zo skutočností, ktoré sa udiali pred výkonom trestu odňatia slobody, o ktorého posúdenie ide, nie je možné (bez ďalšieho) vyvodzovať záver o tom, že aktuálny trest odňatia slobody nenaplnil svoj účel. Nesprávnosť argumentácie súdu podporuje aj dĺžka výkonu trestu odňatia slobody (vykonal viac ako 10 a pol ročný trest odňatia slobody), t. z. súd nemôže bez ďalšieho vyvodzovať svoje závery o nenaplnení účelu trestu u výlučne skutočnosťami, ktoré sa udiali pred viac ako desiatimi rokmi. Súd pri svojom rozhodovaní vôbec nezohľadnil typ ústavu, v ktorom sa momentálne nachádza a nesprávne rozhodol len na základe života, ktorý časovo predchádzal výkonu trestu, o posúdenie ktorého išlo, a ktorý už bol raz súdmi zohľadnený pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Nesplnenie druhej materiálnej podmienky, t. j., že plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu som nepreukázal moje polepšenie, súd vlastne neodôvodnil vôbec, iba vo všeobecnosti odkázal na hodnotenie riaditeľa UVTOS a poukázal na skutočnosť, že na začiatku výkonu trestu (teda cca pred desiatimi rokmi) bol hodnotený negatívne. Jednalo sa o obdobie tzv. adaptačnej fázy jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorú naozaj zvládol veľmi ťažko a ktorej zvládnutie robí problémy spravidla každej odsúdenej osobe. Svoj postoj k spáchanej trestnej činnosti však vyjadril už aj v tom čase, kedy hneď na prvom termíne hlavného pojednávania súdu priznal vinu a svoje konanie úprimne oľutoval. Tento môj postoj k páchaniu trestnej činnosti konkretizuje aj riaditeľ ÚVTOS vo svojej správe, z ktorej tiež vyplýva, že postupne sa jeho správame stabilizovalo a bolo na požadovanej úrovni, aktívne sa zapájal do rôznych činností pre všeobecný rozvoj mojej osobnosti, vzorne plnil zadané úlohy a bolo mu udelených viac disciplinárnych odmien. Poukázal tiež na postupné preradenie až do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Dlhoročný výkon trestu odňatia slobody v trvaní viac ako desať rokov splnil účel trestu. Odsúdený dáva do pozornosti nadriadeného súdu tiež skutočnosť, že v prípade podmieneného prepustenia má zabezpečenú prácu a aj bývanie, má zahlásený aj trvalý pobyt.

Navrhuje, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol vo veci sám tak, že odsúdeného v zmysle ustanovenia § 415 ods. 1 TP podmienične prepustí z výkonu trestu odňatia slobody a určí mu primeranú skúšobnú dobu podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona a ak to bude považovať za potrebné, aby tni ustanovil primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 Trestného zákona. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smerujú voči výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol okresný súd o žiadosti odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Žiadosť odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku na jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nespĺňa podmienky materiálne.

Vo vzťahu k podmienke predpokladu, že bude odsúdený viesť po prepustení z výkonu trestu riadny život, okresný súd dospel k záveru, že tento dostal zo strany spoločnosti, resp. súdu opakovane možnosť preukázať (a to opakovaným podmieničným prepustením), že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil aj po podmieničnom prepustení. Poukázal na to, že odsúdený bol už v minulosti viackrát súdne trestaný a to jak na podmieničný trest, tak i na nepodmieničné tresty odňatia slobody, dokonca bol i 2x podmienične prepustený, pričom sa neosvedčil a teda mal možnosť preukázať, že i podmieničné prepustenie u neho plní svoj účel v tom zmysle, že sa už nebude dopúšťať trestnej činnosti, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy. Podmieničným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Prihliadol tiež na závažnosť a charakter spáchanej trestnej činnosti - obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 2 Tr. zákona, z čoho je zrejmé, že závažnosť protiprávneho konania sa u odsúdeného stupňuje a v zmysle odpisu registra trestov na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou, či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

K druhej materiálnej podmienke uviedol, že odsúdený ani svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie. Okresný súd poukázal na podrobné hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo spočiatku na požadovanej úrovni, dopustil sa viacerých porušení interných noriem, v osobných veciach opakovane prechovával nepovolené predmety, nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania voči príslušníkom, odmietol zdravotnú eskortu a prenášal na pracovisko nepovolené predmety, k pracovným úlohám sa postavil inak, ako sa od neho očakávalo. V súčasnej dobe nemá odsúdený v rámci hodnotiacej správy riaditeľa ÚVTOS vykázané žiadne tresty a má vykázaných 8 disciplinárnych odmien. Tieto skutočnosti

svedčia, podľa názoru okresného súdu, len o tom, že sa v súčasnosti iba formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody, pričom nepreukazuje takú mieru polepšenia, kedy by bolo možné jednoznačne konštatovať, že bude viesť na slobode riadny život v súlade s morálnymi a etickými pravidlami spoločnosti a preto je podľa názoru súdu potrebné na odsúdeného aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú, podľa názoru sťažnostného súdu, zistené čiastočne správne.

Možno sa stotožniť s tými námietkami odsúdeného, že jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody nehodnotil prvostupňový súd správne. Aj podľa názoru sťažnostného súdu je možno pripísať nedostatky v jeho správaní sa na začiatku výkonu trestu, adaptačným problémom, ktoré sú prijateľným vysvetlením týchto nedostatkov. Z hodnotenia riaditeľa ústavu však vyplýva, že jeho správanie sa postupom času stabilizovalo a v súčasnosti je na požadovanej úrovni. To malo nepochybne odraz aj v záverečnom odporúčaní riaditeľa ústavu, ktorá navrhol odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody. Z vykonaného dokazovania teda možno vyvodiť záver, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu preukázal svoje polepšenie.

Na druhej strane sa však sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje s názorom prvostupňového súdu v otázke očakávania vedenia riadneho života odsúdeného po prípadnom podmiennečnom prepustení. Prvostupňový súd v tejto otázke veľmi presne identifikoval tie rozhodujúce skutočnosti, ktoré je potrebné brať pri rozhodovaní do úvahy a správnym spôsobom ich aj vyhodnotil. Vzhľadom na obsahovú správnosť a aj vyčerpávajúci rozsah príslušnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia, sťažnostný súd nepovažuje za potrebné opakovať argumentáciu prvostupňového súdu, na ktorú na tomto mieste odkazuje.

K námietkam obhajoby sťažnostný súd uvádza, že sa nesúhlasí s názorom, že predchádzajúce odsúdenia, resp. okolnosti jeho predchádzajúceho podmiennečného prepustenia z výkonu iného trestu odňatia slobody, nie je možné brať do úvahy. Očakávania správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení vyvodzuje iba predpoklady a očakávania, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti.

Početnosť predchádzajúcich odsúdení sťažovateľa, ako i to, že inštitút podmiennečného prepustenia, ktorý sa voči nemu už v minulosti márne uplatnil, vedú potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, ani príležitosť daná mu podmiennečným prepustením, nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Niet prečo sa rozumne domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že má hlásený trvalý pobyt, ani prísľub zamestnania sa po prepustení. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon. S poukazom na uvedené považuje sťažnostný súd napadnuté rozhodnutie za vecne správne a zákonné, a preto sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.